

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ ข้อเสนอแนะ และผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด ซึ่งได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.2 การดำเนินการวิจัย

5.3 ผลการวิจัย

5.4 อภิปรายผลการวิจัย

5.5 ข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ

1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด

2) เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด

5.2 การดำเนินการวิจัย

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ

(1) คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด จำนวน

35 คน

(2) เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด

จำนวน 35 คน

(3) ตัวแทนสมาชิก จำนวน 681 คน ซึ่งมาจากการคัดเลือกจากสมาชิกแต่ละหน่วยในอัตรา สมาชิก 25 คน เลือกตัวแทนได้ 1 คน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

(1) ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม และแบบสำรวจที่ผู้วิจัยได้พัฒนาเอง มี 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการได้แก่ งานนโยบายและแผน งานพัฒนาและสวัสดิการ งานระเบียบและกฎหมาย งานประชาสัมพันธ์ งานวิชาการ งานติดตามและประเมินผล รวมถึงการดำเนินงานของสหกรณ์ได้แก่ การส่งเสริมการออมทรัพย์ การให้บริการเงินกู้ การให้สวัสดิการแก่สมาชิก การสาธารณประโยชน์ และการรักษาความปลอดภัย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด

ตอนที่ 5 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ การดำเนินงานของคณะกรรมการ การปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับ การให้บริการเงินกู้ การให้บริการด้านออมทรัพย์ การให้บริการของเจ้าหน้าที่ การจ่ายเงินโบนัสแก่คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ การจัดสวัสดิการต่าง ๆ

ชุดที่ 2 เป็นแบบสรุปผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในปี 2535 - 2537 โดยรายงานเปรียบเทียบผลการดำเนินงานใน ปี พ.ศ. 2535 และ 2536 เปรียบเทียบกับปี 2537

(2) การตรวจสอบเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาปรึกษาอาจารย์ที่

ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 8 คน เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหาและโครงสร้างตาม
วัตถุประสงค์ ความสมบูรณ์ของคำชี้แจง และความเหมาะสมด้านการใช้ภาษา

(3) การทดลองใช้ นำเครื่องมือที่ตรวจสอบและแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับสหกรณ์
ออมทรัพย์ครูชัยภูมิ จำกัด ซึ่งไม่ใช่ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

(4) ตรวจสอบวิเคราะห์เครื่องมือ ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงของ
แบบทดสอบทั้งหมดเท่ากับ 0.95

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในวันประชุมใหญ่สามัญประจำปี ใน
วันที่ 29 มกราคม 2538 โดยส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 751 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาเป็นแบบ
สอบถามฉบับสมบูรณ์ 715 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.20

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้นำไปวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺
ดังนี้

(1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การแจกแจงความถี่ และ
หาค่าร้อยละ

(2) ข้อมูลเกี่ยวกับเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการดำเนินงาน
ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด วิเคราะห์โดยการหาค่ามัธยฐานเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และค่าร้อยละ

(3) ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดวิเคราะห์โดยสรุปความคิดเห็นเป็นค่าร้อยละ
และแสดงรายละเอียดเป็นความเรียง

(4) ข้อมูลที่ได้จากแบบสรุปผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา
จำกัด วิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานย้อนหลัง 2 ปี

5.3 ผลการวิจัย

1) สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด

สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด ในภาพ

รวมและรายชื่อ มีการดำเนินงานที่"เหมาะสมมาก"โดยบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการที่มีการดำเนินงานเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ คือ งานติดตามและประเมินผล งานนโยบายและแผน งานระเบียบและกฎหมาย งานพัฒนาและสวัสดิการ งานประชาสัมพันธ์ และงานวิชาการ ส่วนการดำเนินงานที่มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ ได้แก่ การรักษาความปลอดภัยและการตรวจสอบกิจการ การให้บริการด้านเงินกู้ การส่งเสริมการออมทรัพย์ การสาธารณประโยชน์ และการให้สวัสดิการแก่สมาชิก

2) ปัญหาการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด

สภาพปัญหาการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด โดยภาพรวมและรายชื่อส่วนใหญ่มีปัญหาในระดับ "น้อย" แต่มีบางข้อที่มีปัญหาในระดับ"มาก"ได้แก่ การหาผู้ชำระกันเงินกู้ และการประชุมสามัญประจำปีมีน้อยเกินไป ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีปัญหาในระดับ "น้อย" 3 อันดับแรก ได้แก่ สมาชิกขอกู้เงินมากเกินไปคณะกรรมการต้องหาแหล่งเงินกู้จากสถาบันการเงินอื่น ด้านอาคารสถานที่คับแคบไม่สะดวกต่อการติดต่อ และขาดการประชาสัมพันธ์ ให้สมาชิกทราบการดำเนินงานของสหกรณ์

3) ความต้องการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด

ความต้องการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด โดยภาพรวมและรายชื่อ มีระดับความต้องการ"มาก"โดยความต้องการมาก 5 อันดับแรก ได้แก่ สหกรณ์ควรหาวิธีระดมเงินออมจากสมาชิกมาใช้ประโยชน์ให้มากขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงการกู้เงินจากสถาบันการเงินอื่น การปรับปรุงงานด้านออมทรัพย์โดยให้มีระบบฝาก-ถอนเช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์ การวางมาตรการและบทลงโทษที่เฉียบขาดเพื่อป้องกันการทุจริต ควรมีการประชาสัมพันธ์ านหลายรูปแบบ และการบริหารเงินกู้ไม่ควรให้มีการรอคิว

4) ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด

จากการสรุปผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด เมื่อสิ้นปี 2537 มีจำนวนสมาชิก 17,966 คนเพิ่มจากปีก่อน 962 คน คิดเป็นร้อยละ 5.66 ส่วนฐานะการเงินและความมั่นคง มีสินทรัพย์รวม 2,116.34 ล้านบาท เพิ่มจากปีก่อน 410.59 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 24.07 รวมทั้งมีกำไรสุทธิ 174.01 ล้านบาท เพิ่มจากปีก่อน 13.46 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.40 นอกจากนี้การให้สวัสดิการแก่สมาชิกมีจำนวนเงินที่สูงขึ้น พร้อมทั้งมี

โครงการเพิ่มมากขึ้นได้แก่ การจัดตั้งกองทุนฌาปนกิจสงเคราะห์(ส.ส.นม.) เพื่อช่วยเหลือสมาชิกเมื่อถึงแก่กรรม

5.4 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่น่าสนใจ ควรแก่การนำมาวิเคราะห์และอภิปรายผลหลายประการ ดังนี้

5.4.1 สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด

ดังจะเห็นว่า สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด นั้น เป็นที่ยอมรับของมวลสมาชิกว่าดำเนินการได้อย่างเหมาะสม"มาก" ซึ่งการดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ ปรากฏดังผลการวิจัยต่อไปนี้

1) บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการ

คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด ได้รับการเลือกตั้งมาตามข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสามัญประจำปี คณะกรรมการดำเนินการมีวาระการเป็นกรรมการอยู่คราวละ 1 ปี มีการเลือกตั้งประธานรองประธาน และเลขานุการจากผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการดำเนินงาน ซึ่งกลุ่มคณะบุคคลดังกล่าวจะต้องปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการดำเนินการตามข้อบังคับของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด รวมถึงต้องปฏิบัติตามมาตรา 76 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในฐานะที่เป็นองค์คณะบุคคล รวมทั้งรับผิดชอบกิจการสหกรณ์ในฐานะที่นิติบุคคล ประกอบกับต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งอำนาจและหน้าที่ตามข้อบังคับเหล่านี้ จากการศึกษาวิจัยพบว่า บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด มีการดำเนินงานที่เหมาะสม"มาก" ตามลำดับ คือ

(1) งานติดตามและประเมินผล งานในส่วนนี้ได้มีการยอมรับจากประชากรที่ศึกษาว่ามีการดำเนินงานที่เหมาะสม"มาก"สูงสุด โดยบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการตามคำสั่งที่ 6/2537 ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2537 เรื่องการแบ่งฝ่ายงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด ได้กำหนดอำนาจหน้าที่งานฝ่ายติดตามและ

ประเมินผล ได้แก่ การตรวจสอบงานในด้านบัญชี การเงิน การจัดการ การสำรวจความต้องการของสมาชิกและเจ้าหน้าที่ การสรุปและการติดตามผลการดำเนินงานตามมติที่ประชุมในรอบปี รวมทั้งการสรุปและรายงานผล จากบทบาทหน้าที่ดังกล่าวผลการศึกษาพบว่า การตรวจสอบงานในด้านบัญชี และการเงิน เป็นที่ยอมรับของมวลสมาชิกมาก ทั้งนี้เนื่องจาก สหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด ไม่เคยมีเรื่องเสียหายเกี่ยวกับการฉ้อโกงหรือการทุจริตใด ๆ ปรากฏว่ารวมทั้งการจัดทำบัญชีและการเงินของสหกรณ์ ได้มีระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการควบคุมบัญชีและการเงินต่าง ๆ ทำให้ทำงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด ดำเนินไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการสามารถตรวจสอบระบบการเงินการบัญชีที่เป็นปัจจุบันได้ทันที สมาชิกได้รับการบริการที่รวดเร็วได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง สิ่งเหล่านี้แสดงถึงความมั่นคงและความมีประสิทธิภาพของคณะกรรมการดำเนินการ จนเป็นที่ยอมรับของมวลสมาชิกและบุคคลทั่วไป

(2) งานนโยบายและแผน ผลการศึกษาพบว่า งานเกี่ยวกับนโยบายและแผน ที่คณะกรรมการดำเนินการมีการมีการจัดทำที่เหมาะสม"มาก"สูงสุด คือ การจัดทำงบประมาณรายรับ-จ่ายประจำปีเพื่อเสนอต่อที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี ทั้งนี้เนื่องจาก คณะกรรมการสามารถบริหารงบประมาณรายรับ รายจ่าย ได้สอดคล้องกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยพิจารณาจากรายงานกิจการประจำปี 2537 เกี่ยวกับผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับปีก่อน(2536) พบว่ามีการดำเนินงานที่สามารถลดรายจ่ายจากปีก่อนได้ถึงร้อยละ 2.07 และสามารถทำรายได้เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 5.20 รวมทั้งมีการสุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.40 นอกจากนี้การนำเสนองบประมาณรายรับ-จ่ายนั้น มีความถูกต้องชัดเจนไม่มีข้อผิดพลาดและเข้าใจได้ง่าย ส่วนแผนงานและโครงการต่าง ๆ ที่เสนอในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี ส่วนใหญ่เป็นแผนงานที่คำนึงถึงผลประโยชน์ของมวลสมาชิกเป็นสำคัญ เช่น ในรายงานกิจการประจำปี 2537 (2537:39) ได้เสนอโครงการสวัสดิการสมาชิก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาที่มีเงินกู้บริการสมาชิกในเรื่อง การจัดซื้อรถยนต์ รถจักรยานยนต์ เครื่องจักรกลประกอบอาชีพ วิทยุสื่อสารและโทรศัพท์มือถือ การจัดซื้อที่ดิน ซื้อบ้านพร้อมที่ดิน กู้เงินสร้างบ้านและเช่าถนนบ้านพักอาศัย สิ่งดังกล่าวมาทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานตามแผนและนโยบายของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด เป็นการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพได้ผลเป็นที่พอใจต่อมวลสมาชิก

(3) **งานระเบียบและกฎหมาย** ผลการศึกษาพบว่า งานที่เกี่ยวกับระเบียบและกฎหมาย ที่คณะกรรมการดำเนินการมีการจัดทำได้เหมาะสม"มาก"สูงสุด คือ การกำหนดระเบียบต่างๆ ของสหกรณ์ ผลการศึกษาเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินการ ที่เกี่ยวกับการกำหนดระเบียบต่าง ๆ นั้น มีการตอบสนองตามความต้องการของสมาชิกได้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ ทันสมัย ทันเหตุการณ์ ดังเช่น ในปัจจุบัน ได้มีการแก้ไขระเบียบการกู้เงินพิเศษเพื่อการเคหะ การถ่ายโอนโฉนดบ้านและที่ดิน การเข้าซื้อรถยนต์ รถจักรยานยนต์ โทรศัพท์มือถือ การลงทุนเพื่อประกอบอาชีพ ซึ่งในการกู้พิเศษนี้คณะกรรมการได้แก้ไขระเบียบให้มีการขยายวงเงินกู้สูงสุดถึง 800,000 บาท และส่งงวดชำระหนี้ได้ถึง 180 งวด แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ในเงื่อนไขระเบียบของสหกรณ์ออมทรัพย์นครราชสีมา จำกัด ว่าด้วยการกู้เงินพิเศษ การดำเนินงานเช่นนี้จึงเป็นที่ยอมรับของมวลสมาชิกเป็นอย่างดี

(4) **งานพัฒนาและสวัสดิการ** ผลการศึกษาพบว่า งานเกี่ยวกับการพัฒนาและสวัสดิการ ที่คณะกรรมการดำเนินการมีการจัดทำได้เหมาะสม"มาก"สูงสุด คือ การพิจารณาเสนอโครงการต่างๆ เช่น ทุนการศึกษาบุตรสมาชิก การจ่ายเงินช่วยเหลือสมาชิกและครอบครัว เมื่อถึงแก่กรรม โครงการเงินฝากสวัสดิการ(ส.ค.ส) โครงการกองทุนฌาปนกิจสงเคราะห์(ส.ส.นพ.) ทั้งนี้เนื่องจาก สวัสดิการดังกล่าวได้เอื้อผลประโยชน์ต่อมวลสมาชิกโดยตรง ดังนั้นผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มองว่าการยอมรับงานในส่วนนี้มากเช่นกัน แต่อย่างไรก็ตามผลการศึกษาจากแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการต่าง ๆ ประชากรที่แสดงความคิดเห็นบางส่วนเห็นว่า การจัดสวัสดิการนั้นยังไม่เพียงพอ ต้องการให้มีการจัดสวัสดิการเพิ่มมากขึ้นทั้งในด้านจำนวนเงินและประเภทของสวัสดิการ โดยเฉพาะเรื่องการทำทุนบุตรสมาชิกเห็นควรให้เพิ่มจำนวนทุนให้มากขึ้น ผลการศึกษาที่กล่าวมานี้แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการดำเนินการพยายามจัดสวัสดิการเพื่อตอบสนองความต้องการ และคำนึงถึงผลประโยชน์ของมวลสมาชิกได้เป็นอย่างดีและเป็นที่พอใจต่อมวลสมาชิกทั้งปวง

(5) **งานประชาสัมพันธ์** ผลการศึกษาพบว่า งานเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ ที่คณะกรรมการดำเนินการมีการจัดทำได้เหมาะสม"มาก"สูงสุด คือ การจัดทाराายงานกิจการประจำปี เพื่อเสนอที่ประชุมใหญ่ ซึ่งงานรายงานนี้สมาชิกอ่านเข้าใจได้ง่าย ประกอบกับคณะกรรมการมีการชี้แจงการจัดทाराายงานหรือรายงานในส่วนต่าง ๆ ได้อย่างละเอียดชัดเจน

สามารถตอบคำถามที่มวลสมาชิกสงสัยได้ถูกต้อง แต่อย่างไรก็ตามงานประชาสัมพันธ์ก็ยังมีข้อบกพร่องที่ถูกท้วงติงอยู่เสมอ คือ การจัดทำเอกสารเผยแพร่งานต่าง ๆ ของสหกรณ์ยังไม่ดีพอ เนื่องจากสมาชิกไม่ได้รับเอกสารเผยแพร่ที่ทางสหกรณ์จัดส่งให้โดยตรง เพราะเอกสารต่าง ๆ ส่วนใหญ่กรรมการประจำหน่วยจะส่งผ่านไปยังผู้บริหารโรงเรียน แต่ผู้บริหารโรงเรียนส่วนมากจะเลยที่จะจัดส่งต่อไปยังสมาชิก ทำให้สมาชิกเห็นว่าการดำเนินงานคณะกรรมการเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ทำงานไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร

(6) งานวิชาการ ผลการศึกษาพบว่า งานวิชาการต่าง ๆ ที่คณะกรรมการดำเนินการจัดทามีความเหมาะสม"มาก"ในระดับที่ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินงานเกี่ยวกับงานวิชาการของคณะกรรมการดำเนินการ ไม่ค่อยมีผลกระทบต่อมวลสมาชิกมากนัก ประกอบกับผู้ตอบแบบสอบถามไม่ได้รับรู้งานและยังไม่มีความเข้าใจงานในส่วนนี้ จึงแสดงความคิดเห็นในระดับที่ไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามมีประเด็นที่น่าสนใจ คือ การให้คณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่เข้าร่วมประชุม อบรมสัมมนากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต้องใช้เวลาประมาณแต่ละครั้งมากพอสมควร แต่เมื่อกรรมการหรือเจ้าหน้าที่เข้าร่วมอบรมสัมมนาเสร็จสิ้นแล้ว ส่วนใหญ่ไม่มีการรายงานหรือสรุปผลให้สมาชิกได้รับทราบ ทำให้สมาชิกส่วนใหญ่เห็นว่าการอบรมสัมมนาของคณะกรรมการเป็นการใช้เวลาประมาณที่สิ้นเปลือง จึงมีผลให้สมาชิกขอตัดงบประมาณในส่วนนี้อยู่เสมอ

2) การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด

ผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด มีการดำเนินงานที่มีความเหมาะสม"มาก" 3 อันดับแรก ดังนี้

(1) การรักษาความปลอดภัยและการตรวจสอบกิจการ ผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัดมีการดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย ที่มีความเหมาะสม"มาก"สูงสุด คือ การตั้งผู้ตรวจสอบกิจการเพื่อตรวจสอบหลักฐานการเงิน การบัญชีของสหกรณ์ และรายงานให้คณะกรรมการดำเนินการทราบเป็นประจำทุกเดือน เนื่องจากสหกรณ์มีการจัดจ้างบริษัทที่มีความชำนาญการในด้านบัญชีและกฎหมายโดยตรง มาเป็นผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ ซึ่งงานการตรวจสอบนี้ได้ช่วยเหลือแนะนำเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ำหนักงำข้อผิดพลาดเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่เกิดขึ้นโดยไม่ตั้งใจ รวมทั้งมีการตรวจสอบเอกสารเงินกู้ของสมาชิก

เพื่อช่วยให้การควบคุมบริหารงานของสหกรณ์เป็นไปโดยความเรียบร้อย มีการรายงานการตรวจสอบเป็นประจำทุกเดือนและสรุปรายงานประจำปี จึงกล่าวได้ว่าการแต่งตั้งผู้ตรวจสอบกิจการที่มีประสิทธิภาพ ย่อมมีผลทำให้สหกรณ์ออมทรัพย์นครราชสีมา จำกัด มีความมั่นคง ปัญหาในการทุจริตจึงไม่ปรากฏ มวลสมาชิกและบุคคลทั่วไปจึงให้การยอมรับการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์นครราชสีมา จำกัด เป็นอย่างดี

(2) การให้บริการด้านเงินกู้ ผลการศึกษาพบว่าสหกรณ์ออมทรัพย์นครราชสีมา จำกัด มีการดำเนินงานการให้บริการด้านเงินกู้ที่มีความเหมาะสม"มาก"สูงสุด คือ การให้บริการเงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน เนื่องจากการให้บริการเงินกู้ฉุกเฉินเป็นการช่วยเหลือสมาชิกได้อย่างรวดเร็วทันใจ และสมาชิกสามารถกู้เงินได้ตลอดทั้งเดือนในเวลาที่ทำการ รวมทั้งมีการขยายวงเงินกู้ฉุกเฉินเพิ่มมากขึ้น จาก 6,000 บาท เป็น 8,000 บาท ต่อเดือน ประกอบกับในระหว่างปี 2537 สถาบันการเงินต่าง ๆ ได้มีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และดอกเบี้ยเงินฝากต่างลง ซึ่งรวมถึงสถาบันการเงินที่สหกรณ์กู้ยืมเงินมาให้สมาชิกด้วย สภาวะนี้สหกรณ์จึงได้ปรับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่างลงในเดือนพฤษภาคม 2537 จากร้อยละ 14.25 เป็น 13.00 การให้บริการที่ตอบสนองเหล่านี้ย่อมเป็นที่พอใจแก่มวลสมาชิกทั้งปวง

(3) การส่งเสริมการออมทรัพย์ ผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์นครราชสีมา จำกัด มีการดำเนินงานที่เหมาะสม"มาก"สูงสุด คือ การกำหนดให้มีการสะสมเงินหุ้นโดยให้สมาชิกถือเงินค่าหุ้นตามสัดส่วนของเงินได้รายเดือน ในอัตราที่เท่ากันทุกเดือน การส่งเสริมการออมทรัพย์ในลักษณะนี้ เป็นการกำหนดตามข้อบังคับของสหกรณ์ออมทรัพย์นครราชสีมา จำกัด เพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ คือ ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์โดยช่วยให้สามารถสงวนส่วนรายได้ของตนไว้ทางอันมั่นคงและได้รับประโยชน์ตามสมควร

นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่น่าสนใจ คือ การส่งเสริมการออมทรัพย์โดยการรับฝากเงินของสมาชิก 3 ประเภท คือ เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ และเงินฝากประจำ ผลการศึกษาจากแบบสอบถามปลายเปิดปรากฏว่าสมาชิกไม่ค่อยให้ความสนใจเท่าที่ควร โดยสรุปเหตุผลที่สำคัญได้ คือ ขาดการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกทราบถึงระบบการรับฝากและการถอนเงิน รวมถึงอัตราดอกเบี้ยที่สมาชิกจะได้รับ พร้อมกันนี้การรับฝากหรือถอนเงินต้องไปดำเนินการที่สหกรณ์เพียงแห่งเดียว สมาชิกส่วนใหญ่มิได้สะดวกในการเดินทาง

จากผลสรุปดังกล่าวมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ เตือนจิต สาริบุตร (2529) ที่ได้ศึกษาบทบาทของสหกรณ์ออมทรัพย์ในการส่งเสริมการออมของสมาชิก โดยศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์ออมทรัพย์นครราชสีมา จำกัด ผลการวิจัยพบว่าสหกรณ์ออมทรัพย์นครราชสีมา จำกัด มีการส่งเสริมการออมน้อยมาก โดยเฉพาะการส่งเสริมการออมแบบสมัครใจ คือการรับฝากเงินจากสมาชิก จึงทำให้สมาชิกที่มีเงินออมหันไปพึ่งแหล่งออมเงินอื่น ๆ เช่น ธนาคาร เป็นต้น เพราะไม่มีสิ่งกระตุ้นจูงใจให้สมาชิกนำเงินมาฝากกับสหกรณ์ ทำให้สหกรณ์เสียโอกาสที่จะระดมเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานมากขึ้น ซึ่งวิธีการส่งเสริมการออมที่สมาชิกต้องการมากที่สุด คือ การแจกเอกสารเผยแพร่

5.4.2 ปัญหาในการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์นครราชสีมา จำกัด

ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์นครราชสีมา จำกัด ที่สมาชิกคิดว่ามีปัญหามาก 3 อันดับแรก ที่ควรนำมาอภิปราย ได้แก่

1) การหาผู้ค้ำประกันเงินกู้ไม่สะดวก เนื่องจากสมาชิกบางรายไม่ต้องการค้ำประกันผู้อื่น เพราะผู้กู้บางคนได้สร้างปัญหาให้กับผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบ เช่น ไม่ยอมชำระหนี้ ขาดราชการ หรือย้ายไปจังหวัดอื่น ๆ แล้วไม่ยอมทำเรื่องร่อนหนี้ ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบหนี้แทน เหตุการณ์เหล่านี้เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ทำให้สมาชิกที่จะไปค้ำประกันผู้อื่นเกิดความไม่มั่นใจ ประกอบกับข้อบังคับกำหนดให้มีผู้ค้ำประกัน 2 คน จึงทำให้สมาชิกที่จะกู้หาผู้ค้ำประกันลำบาก ผลการศึกษานี้ก็มีความสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ต้องการให้มีการแก้ไขระเบียบข้อบังคับให้มีผู้ค้ำประกันเงินกู้เพียง 1 คน ระบุว่าเหตุผลว่า มีกองทุนฌาณกิจสงเคราะห์(ส.ส.นม.) และโครงการเงินฝากสวัสดิการ(ส.ค.ส.) มารองรับอยู่แล้ว รวมทั้งเป็นการสะดวกต่อสมาชิกในการหาผู้ค้ำประกันเงินกู้

อย่างไรก็ตามสภาพปัญหาดังกล่าว เป็นปัญหาที่เกิดจากความคิดเห็นของสมาชิกเป็นสำคัญ แต่การดำเนินการตามสภาพปัญหานี้ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากคณะกรรมการคำนึงถึงความมั่นคงทางการเงินของสหกรณ์เป็นสำคัญ ประกอบกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ให้ความเห็นว่า การหาผู้ค้ำประกันเงินกู้ 2 คนนั้นเหมาะสมดีแล้ว

2) การประชุมสามัญน้อยเกินไป มีผลทำให้สมาชิกส่วนใหญ่มิมีโอกาสในการเข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น การที่สมาชิกมีความคิดเห็นเช่นนี้มาก แสดงว่าสมาชิกยังไม่เข้าใจหลัก วิธีการ และข้อบังคับของสหกรณ์ ที่ได้กำหนดไว้ว่า การจะขอเปิดประชุมสามัญแต่ละครั้งต้องมีสมาชิกลงชื่อขอเปิดประชุมสามัญอย่างน้อย 100 คน เมื่อมีสมาชิกลงชื่อครบแล้ว คณะกรรมการจึงจะเปิดการประชุมสามัญได้ตามที่สมาชิกเรียกร้อง ความไม่เข้าใจหลักและวิธีการสหกรณ์ของสมาชิกนี้ มีความสอดคล้องกับการวิจัยของกนก โตสุรัตน์ และปรีชา อวยตระกูล (2531) ซึ่งศึกษาปัญหาการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด พบว่าสมาชิกไม่ค่อยเข้าใจหลักการและวิธีการสหกรณ์

3) สมาชิกขอกู้เงินมากเกินไป คณะกรรมการต้องหาแหล่งเงินกู้จากสถาบันการเงินอื่น ปัญหา/อุปสรรคนี้นับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญของสหกรณ์ออมทรัพย์ต่าง ๆ ดังเช่น จากผลการวิจัยของ ประกายศรี ศรีรุ่งเรือง(2524)ได้วิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงราย จำกัด และผลการวิจัยของ อภิชาติ รัตนโกเมศ(2528)ได้ทำการประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุดรธานี จำกัด รวมถึงงานวิจัยของ กนก โตสุรัตน์ และปรีชา อวยตระกูล (2531) ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวได้พบปัญหาที่สอดคล้องกัน คือ ปัญหาเรื่องทุนดำเนินการที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการกู้เงินของสมาชิก

ในสภาพปัญหาที่สมาชิกขอกู้เงินมาก สหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด ได้พยายามตอบสนองความต้องการของสมาชิก โดยการขออนุมัติกำหนดวงเงินซึ่งสหกรณ์อาจกู้ยืมจากสถาบันการเงินอื่นจากที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี ซึ่งการประชุมใหญ่สามัญประจำปี เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2537 ที่ประชุมได้กำหนดวงเงินให้สหกรณ์กู้ยืมได้ไม่เกิน หักพันสองร้อยล้านบาท วงเงินกู้ที่สูงเช่นนี้ย่อมเป็นภาระและความรับผิดชอบของคณะกรรมการทั้งหมด แต่คณะกรรมการก็สามารถบริหารและให้บริการเงินกู้แก่สมาชิกได้อย่างเพียงพอ ไม่มีการรอกิวสมาชิกสามารถกู้เงินได้ภายใน 1 เดือน

5.4.3 ความต้องการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด

ผลการศึกษาสภาพความต้องการปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการมาก 3 อันดับแรก ที่ควรนำมาอภิปราย ได้แก่

1) สหกรณ์ควรหาวิธีระดมเงินออมจากสมาชิกมาช้ประโยชน์มากขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงการกู้เงินจากสถาบันการเงินอื่น การที่สหกรณ์สามารถระดมเงินออมจากมวลสมาชิกมาช้ประโยชน์ให้มากที่สุด นับว่าเป็นการดำเนินงานธุรกิจการเงินที่ถูกต้อง แบบครบวงจร สามารถพึ่งตนเองได้ และแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานและความมั่นคงของสหกรณ์ อย่างไรก็ตามการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด ได้ตอบสนองตามความต้องการเบื้องต้น กล่าวคือสหกรณ์มีการจัดทำโครงการระดมเงินทุนและเงินฝาก โดยดำเนินการดังนี้

- (1) ให้รางวัลสำหรับสมาชิกที่มีหุ้นตั้งแต่ 125,000 บาทขึ้นไปได้รางวัล 0.1 %
- (2) สมาชิกที่มีหุ้นฝากรายเดือนในรอบปี ตั้งแต่ 30,000 บาทขึ้นไป ให้รางวัล 1 % (ยกเว้นการซื้อหุ้นเพิ่มระหว่างปี)
- (3) สมาชิกที่มีเงินฝากประจำในรอบปี ตั้งแต่ 100,000 บาทขึ้นไป ให้รางวัล 0.1 %

ทั้งนี้ ถึงแม้ว่าทางสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด จะมีการระดมหุ้นและเงินฝาก ตามโครงการดังกล่าวแล้ว สมาชิกส่วนใหญ่ก็ยังมีส่วนร่วมในการระดมเงินออมไม่มากนัก ดังผลการวิจัยของ พวงพกา วรรณะปกรณ์(2533) ได้วิเคราะห์การบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด พบว่า สมาชิกมีส่วนร่วมในการทำธุรกิจฝากเงินไม่ถึงร้อยละ 50 ประกอบกับเงินทุนเรือนหุ้นและการระดมเงินฝากต่าง ๆ ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการกู้เงินของสมาชิก ดังเช่นในรายงานกิจการประจำปี 2537 พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด มีการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินต่าง ๆ ถึง สี่ร้อยห้าสิบสามล้านบาท ซึ่งมากกว่าปี 2536 คิดเป็นร้อยละ 39.63 (สหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด, 2538:16)

ดังนั้นจึงกล่าวสรุปได้ว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด มีการระดมเงินทุนและเงินฝาก เพื่อใช้เป็นทุนดำเนินการให้สมาชิกได้กู้ แต่เงินทุนภายในสหกรณ์ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการกู้เงินของสมาชิกซึ่งมีจำนวนมาก ฉะนั้นสหกรณ์จึงมีความจำเป็นต้องกู้เงินจากสถาบันการเงินอื่นมาให้บริการแก่สมาชิก

2) ควรปรับปรุงงานด้านออมทรัพย์ โดยให้มีระบบฝาก-ถอน เช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์ และควรมีการประชาสัมพันธ์ทำให้สมาชิกได้ทราบด้วย ดังจะเห็นว่าการให้บริการด้านออมทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด ไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากสมาชิกมากนัก

ความคิดเห็นส่วนนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริณมา จิตราวัฒน์(2533) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการออมทรัพย์ของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด พบว่าสมาชิกมีการออมทรัพย์แบบฝากประจำและแบบฝากออมทรัพย์น้อยมาก ทั้งนี้เพราะสมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีเงินเหลือออม ประกอบกับสถาบันการเงินอื่น เช่น ธนาคารพาณิชย์ให้บริการที่ดีกว่า และสมาชิกไม่ทราบว่าสหกรณ์มีการออมเงินแบบรับฝากเงิน จากผลการศึกษาที่สอดคล้องกันเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่าสมาชิกส่วนใหญ่ต้องการให้มีการปรับปรุงงานด้านการออมทรัพย์ให้มากขึ้น โดยเฉพาะการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกทราบถึงรายละเอียดต่าง ๆ เช่น ประเภทของการรับฝากเงิน อัตราดอกเบี้ยที่จะได้รับในการฝากเงินประเภทต่างๆ หรือเงื่อนไขอื่นๆ ที่สามารถชักจูงหรือกระตุ้นให้สมาชิกมีการออมทรัพย์มากขึ้น รวมถึงมีการปรับปรุงระบบเงินฝาก-ถอน เช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์

3) ควรมีการวางมาตรการและบทลงโทษที่เฝ้ายามขาดเพื่อป้องกันการทุจริต ของ คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า สมาชิกยังไม่มีควมไว้วางใจต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ หรืออาจเป็นเพราะการดำเนินงานของคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่เป็นการทำงานที่รับผิดชอบธุรกิจเงินหลายพันล้านบาท และเป็นธุรกิจที่เป็นเงินของสมาชิก สมาชิกทุกคนร่วมเป็นเจ้าของ ฉะนั้นความไม่ไว้วางใจหรือเกรงกลัวการทุจริตย่อมเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งนี้การวางมาตรการและบทลงโทษที่เฝ้ายามขาดเพื่อป้องกันการทุจริตนั้น มีผลการศึกษาของฝ่ายวิจัยการพัฒนาสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์(2534) พบข้อบกพร่องที่ก่อให้เกิดการทุจริต ในสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสุรินทร์ จำกัด พบว่าเกิดจากการตรวจสอบที่ย่อนยาน เริ่มจากการตรวจสอบขั้นต้นของผู้จัดการ หรือผู้ช่วยผู้จัดการที่ไม่มีประสิทธิภาพ ลักษณะการทำงานเป็นลักษณะที่ไว้วางใจหรือเกรงใจกัน พร้อมกันนี้ในการศึกษาดังกล่าวได้เสนอวิธีแก้ปัญหาในการป้องกันการทุจริตของการรับฝากเงินจากสมาชิก คือ การให้มีการปลดเปลี่ยนพนักงานรับเงินในระยะเวลาที่กรรมการเห็นว่าเหมาะสม อาจเป็น 1 สัปดาห์ หรือ 1 เดือน ต่อครั้ง และให้ผู้ตรวจสอบทุกท่าน รวมทั้งผู้จัดการและผู้ช่วย เขียนชื่อในใบสำคัญผู้ตรวจสอบควรตรวจสอบทุกเรื่องตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบ

5.4.4 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด ในปี 2537

จากการสรุปผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด ในระหว่างปี 2537 สามารถอธิบายหรือกล่าวได้ว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพอย่างดียิ่ง มีการดำเนินงานตามความสามารถและความซื่อสัตย์ของฝ่ายจัดการ และการควบคุมบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการ ในรอบปีที่ผ่านมานับว่าบริหารงานเป็นผลดี สามารถจัดทำกำไรได้สูงขึ้น ประกอบกับคณะกรรมการได้มุ่งหวังเพียงเพื่อหากำไรเพียงอย่างเดียว เพื่อความเป็นธรรมแก่สมาชิก ในระหว่างปีจึงมีการพิจารณาอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ โดยลดลงทุกประเภท จากอัตราร้อยละ 14.25 ต่อปี เป็นร้อยละ 13.00 ต่อปี

นอกจากผลการดำเนินงานในด้านผลกำไรที่เพิ่มมากขึ้น การดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ก็ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ โดยเฉพาะได้มีการจัดตั้งกองทุนฌาปนกิจสงเคราะห์สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด (ส.ส.นม.) เพื่อช่วยเหลือสมาชิกเมื่อถึงแก่กรรม และเพื่อเป็นการผ่อนคลายการแก้ปัญหาในเรื่องของการหาผู้กู้ประกันได้ด้วย เนื่องจากโครงการดังกล่าวสหกรณ์ได้วางหลักเกณฑ์ไว้ว่า เมื่อสมาชิกถึงแก่กรรม สหกรณ์สามารถที่จะหักเงินอันพึงได้ของทายาท มาชำระหนี้สินที่มีข้อผูกพันกับทางสหกรณ์ได้ก่อน ส่วนที่เหลือจึงจะจ่ายให้กับทายาทผู้รับเงินเป็นอันดับต่อไป ซึ่งจะเป็นการช่วยเหลือผู้กู้ประกันที่ต้องรับผิดชอบในการหักหนี้สินของสมาชิกที่เสียชีวิต เมื่อมีโครงการนี้ขึ้นมาจึงเป็นที่สนใจของสมาชิกอย่างมาก ส่งผลให้มีผู้สมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด เพิ่มขึ้นเพื่่อมุ่งหวังจะได้สมัครเข้ากองทุนฌาปนกิจสงเคราะห์ (ส.ส.นม.) เนื่องจากเห็นประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ

5.5 ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะสำหรับคณะกรรมการดำเนินการและเจ้าหน้าที่

(1) ควรมีการกำหนดแผนพัฒนาสหกรณ์ระยะยาว 3 หรือ 5 ปี รวมทั้งจัดทำแผนงานหรือโครงการที่จะดำเนินการในแต่ละปี โดยมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน กำหนดงบประมาณที่แน่นอน และสมาชิกสามารถตรวจสอบแผนงานต่าง ๆ ได้ตลอดเวลา

(2) ควรมีการสรุปผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดำเนินการในแต่ละเรื่องให้สมาชิกทราบเป็นระยะ ๆ

(3) ต้องแก้ไขระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์ให้ทันสมัย และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจงานปัจจุบัน และให้อื้ออำนวยความสะดวกแก่สมาชิกมากที่สุด รวมถึงเมื่อมีการแก้ไขระเบียบข้อบังคับเรื่องใด ควรแจ้งให้สมาชิกทราบ

(4) ให้มีการจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ให้สมาชิกทราบให้ทั่วถึง โดยใช้วิธีการประชาสัมพันธ์หลายรูปแบบ เช่น จัดทำเอกสารข่าวประชาสัมพันธ์ของสหกรณ์ จัดทำวีดิโอเทปเกี่ยวกับความมั่นคงและความก้าวหน้าของสหกรณ์ให้กรรมการประจำหน่วยนำไปเผยแพร่แก่สมาชิก

(5) ควรจัดตั้งงบประมาณให้เพียงพอเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการหรือเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรม สัมมนา ตามโครงการต่าง ๆ ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการ และควรกำหนดให้ผู้เข้ารับการอบรมจัดทำเอกสาร เผยแพร่และรายงานให้ที่ประชุมคณะกรรมการทราบ

(6) ควรสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และระบบการเงินการบัญชีที่ถูกต้องและทันสมัย

(7) ควรมีการส่งเสริมการออมทรัพย์ของสหกรณ์ให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะเรื่อง การประชาสัมพันธ์ ควรส่งข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการฝาก-ถอนเงินกับสหกรณ์ ทั้งด้านอัตราดอกเบี้ย และเงื่อนไขต่างๆ ไปยังสมาชิกโดยตรง ซึ่งการกระทำเช่นนี้อาจมีผลทำให้สมาชิกได้รู้และสนใจนำเงินมาออมกับสหกรณ์เพิ่มมากขึ้น

2) ข้อเสนอแนะสำหรับสมาชิก

ผลการศึกษาจากแบบสอบถามและจากการแสดงความคิดเห็น รวมถึงประสบการณ์ของผู้ศึกษา เห็นว่าสมาชิกส่วนใหญ่ยังขาดความสนใจ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์หลักของสหกรณ์ นั่นคือ สมาชิกควรมีการออมทรัพย์กับสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ ส่วนการกู้ยืมเงินนั้นเป็นวัตถุประสงค์รอง แต่ด้านสภาพความเป็นจริงสมาชิกส่วนใหญ่สมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ เพราะมีวัตถุประสงค์จะกู้ยืมเงินมากกว่าการออมทรัพย์ จึงปรากฏว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑนครราชสีมา จำกัด มีการขอกู้เงินกันมาก รวมทั้งสมาชิกมักจะเรียกร้องแต่ผลประโยชน์ที่จะพึงมีแก่ตน เช่น เรียกร้องให้มีการขยายวงเงินกู้ที่สูงขึ้น แต่อัตราดอกเบี้ยควรให้ลดต่ำลง หรือการร้องเรียนเรื่องการหักเงินค่าหุ้นตามอัตราเงินเดือน ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย เพราะจะทำให้ถูกหักเป็นเงินค่าหุ้นมากตามอัตราเงินเดือน กล่าวคือไม่ต้องการให้สหกรณ์เก็บเงินค่าหุ้นมากแต่ต้องการกู้เงินจำนวนที่สูง

ดังนั้นจึงเห็นว่าควรมีการจัดให้มีการศึกษาอบรมแก่สมาชิก ให้สมาชิกมีความเข้าใจงาน
วัตถุประสงค์ บทบาทและหน้าที่ของบุคคลแต่ละฝ่าย รวมถึงหลักและวิธีการของสหกรณ์ พร้อมทั้ง
ได้รับข่าวสารที่เป็นประโยชน์ทำให้สมาชิกมีความเข้าใจและไว้วางใจสหกรณ์มากขึ้น

3) ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

(1) การเก็บข้อมูลในการศึกษา ถ้ามีเวลาและทุนทรัพย์มากพอ ควรเก็บข้อมูล
จากประชากรทั้งหมด หรือถ้าจะใช้กลุ่มตัวอย่างควรมีจำนวนมากที่สุด เพื่อความแน่นอนของ
การศึกษา รวมถึงวิธีการเก็บข้อมูลควรจัดส่งแบบสอบถามไปยังประชากรโดยตรง พร้อมทั้ง
แบบของเปล่าติดแสตมป์เพื่อการส่งกลับ จะทำให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม ถูกต้องและรวดเร็ว

(2) การศึกษาในครั้งต่อไปอาจเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่
เฉพาะเจาะจง มีรายละเอียดมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ของปัญหา
และสาเหตุต่าง ๆ ได้อย่างละเอียดลึกซึ้ง

(3) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์ครูอื่น ๆ ซึ่งอาจจะให้
ข้อคิดเห็นที่น่าสนใจเพิ่มขึ้น เนื่องจากสภาพแวดล้อมต่างกัน อาจมีปัญหหรือประเด็นที่น่าสนใจ
แตกต่างกัน